

BELÜGYI RENDÉSZETI ISMERETEK MUNKAFÜZET 11. évfolyam

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

BELÜGYI RENDÉSZETI ISMERETEK
MUNKAFÜZET
11. ÉVFOLYAMOS TANULÓK SZÁMÁRA

A kiadvány a KÖFOP-2.1.5-VEKOP-16-2016-00001 azonosító számú „A versenyképes közszolgálat személyzeti utánpótlásának stratégiai támogatása” elnevezésű projekt keretén belül készült. A Belügyi rendészeti ismeretek tantárgy kerettantervéhez illeszkedő tansegédlet.

Szakmai szerző:

Bezerédi Imre r. alezredes

Pedagógiai szerző:

Bozorádi János

Szakmai lektor:

Rácz György tű. ezredes

ISBN 978-615-6259-13-4

2022

TARTALOMJEGYZÉK

1. RENDÉSZET, RENDVÉDELMI SZERVEK	6
2. EGYES RENDVÉDELMI SZERVEK FELADATAI ÉS A MŰKÖDÉSÜKET MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK	9
3. A BELÜGYI RENDVÉDELMI SZERVEK SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE, ERŐI ÉS ESZKÖZEI	14
4. A RENDŐRI INTÉZKEDÉSEK ÉS KÉNYSZERÍTŐ ESZKÖZÖK	16
5. FEJEZET A BELÜGYI RENDVÉDELMI SZERVEK SZOLGÁLATI TEVÉKENYSÉGE, EGYÜTTMŰKÖDÉSE ÉS KAPCSOLATAI	25
6. A BELÜGYI RENDVÉDELMI SZERVEK FUNKCIONÁLIS TEVÉKENYSÉGE	31
7. A SZOLGÁLATI ÉRINTKEZÉSEK RENDJE ÉS AZ ALAPVETŐ ALAKI ELŐÍRÁSOK	37
8. A KÖRNYEZET-, MUNKA- ÉS EGÉSZSÉGVÉDELEM	39
MEGOLDÁSOK	44

1. RENDVÉDELEM, RENDVÉDELMI SZERVEK

1. Melyik a közrend meghatározása az alábbiak közül? Csak egy jó válasz lehetséges!

- a) Közrend alatt az alkotmányos rendnek és az arra épülő jogrendnek megfelelő működést értjük.
- b) A közrend a társadalomban követendő szabályok összessége és az ezeknek megfelelő tényleges állapot.
- c) A közrend a különböző társadalmi viszonyoknak (életviszonyoknak) a joggal szabályozott eszmei állapota.

1.	1 pont	
----	--------	--

2. Olvassa el a kérdéseket, és karikázza be a helyes válasz betűjelét! Minden jó megoldás 1 pontot ér!

Mit értünk a jogrend fogalma alatt az alábbiak közül?

- a) A jogrend vagy belső rend alatt az alkotmányos rendnek és az arra épülő jogrendnek megfelelő működést értjük.
- b) A jogrend a társadalomban követendő szabályok összessége és az ezeknek megfelelő tényleges állapot.
- c) A jogrend különböző társadalmi életviszonyoknak a joggal szabályozott eszmei állapota.

Melyik a biztonság meghatározása a felsoroltak közül?

- a) A biztonság Magyarország szuverenitásának, alkotmányos rendjének, nemzetbiztonsági érdekeinek titkosszolgálati eszközökkel fenntartott, külső és belső veszélyektől, fenyegetéstől mentes állapota.
- b) Biztonság alatt az államnak, az alkotmányos rendnek és az arra épülő jogrendnek megfelelő működését értjük.
- c) A biztonság az állam és társadalom érdekeinek, értékeinek, az ország területének és lakosságának külső és belső veszélyektől, fenyegetéstől mentes állapota.

Melyik fogalom meghatározása a következő?

„[...] törvényben meghatározott szervek vagy személyek által végzett tevékenység, amely a közrend, és a közbiztonság fenntartására, megzavarásának megelőzésére, a közvetlenül zavaró magatartás megszakítására és a megzavart rend helyreállítására irányul.”

- a) honvédelem
- b) rendvédelem vagy rendészet
- c) katasztrófavédelem

2.	3 pont	
----	--------	--

3. Az alábbi felsorolásból az oda illő kifejezések beillesztésével tegye helyessé a katasztrófa fogalmát!

kártalanítás, veszélyhelyzet, együttműködését, egészségügyi, veszélyeztetési, következmények felszámolása, fenyegeti, katasztrófahelyzet, állami, elhárítása, politikai, okainak feltárása, egyházi, csökkenti

A kihirdetésére alkalmas, illetve e helyzet kihirdetését el nem érő mértékű olyan állapot vagy helyzet, amely emberek életét, egészségét, anyagi értékeit, a lakosság alapvető ellátását, a természeti környezetet, a természeti értékeket olyan módon vagy mértékben, károsítja, hogy a kár megelőzése, vagy a meghaladja az erre rendelt szervezetek előírt együttműködési rendben történő védekezési lehetőségeit, és különleges intézkedések bevezetését, valamint az önkormányzatok és az szervek folyamatos és szigorúan összehangolt, illetve nemzetközi segítség igénybevételét igényli.

3.	6 pont	
----	--------	--

4. Egészítse ki a felsorolásból a szövegbe illőkkel a meghatározásokat!

belső rend, rendvédelem, jogrendnek, nemzetbiztonság, polgári védelem, közbiztonságon, állami, titkosszolgálati, biztonság, veszélyektől, alkotmányos, társadalom, társadalmi

- a) A Magyarország szuverenitásának, rendjének, nemzetbiztonsági érdekeinek eszközökkel fenntartott, külső és belső veszélyektől, fenyegetéstől mentes állapota.
- b) A az alkotmányos rendnek és az arra épülő megfelelő működést értjük.
- c) A az állam és a érdekeinek, értékeinek, az ország területének és lakosságának külső és belső, fenyegetéstől mentes állapota.

4.	8 pont	
----	--------	--

5. Melyik a közbiztonság meghatározása a megadottak közül? Karikázza be a helyes válasz betűjelét! Csak egy jó válasz lehetséges!

- a) A közbiztonság Magyarország szuverenitásának, alkotmányos rendjének, nemzetbiztonsági érdekeinek titkosszolgálati eszközökkel fenntartott, külső és belső veszélyektől, fenyegetéstől mentes állapota.
- b) A közbiztonság az állam és társadalom érdekeinek, értékeinek, az ország területének és lakosságának külső és belső veszélyektől, fenyegetéstől mentes állapota.
- c) A közbiztonság alatt az államnak, az alkotmányos rendnek és az arra épülő jogrendnek megfelelő működését értjük. Azaz a közbiztonság nem más, mint a társadalom tagjai személy- és vagyónbiztonságának állam általi garantálása és megvalósulása.

5.	1 pont	
----	--------	--

6. *Ismertesse a biztonság, a nemzetbiztonság, közbiztonság fogalmát. Mutassa be az egyes fogalmak egyedi és közös jellemzőit. Összefüggő szöveget alkosson, mely lehetőleg ne haladja meg a 400 szót.*

6.	20 pont	
----	---------	--

2. EGYES RENDVÉDELMI SZERVEK FELADATAI ÉS A MŰKÖDÉSÜKET MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK

7. Írja le, hogy a rendőrségi törvény alapján mely szervek alkotják a rendőrséget! Egyet könnyítésként megadtunk. Ügyeljen arra, hogy nem az önálló szervek megnevezését kérdezzük!

-

-

-

- Idegenrendészeti szerv

7.

3 pont

8. Írja a jogszabályok nevét jelölő számok mellé a kiadásuk évét és számát jelölő betűt! Ügyeljen arra, hogy a számok mellé csak egy-egy betűjelet írhat!

1. a katasztrófavédelemről szóló...
2. a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati viszonyáról szóló...
3. a rendőrség szolgálati szabályzata...
4. rendőrségről szóló...

- A) 1996. évi XXXI. törvény
- B) 1994. évi XXXIV. törvény
- C) 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet
- D) 2017. évi XC. törvény
- E) 2015. évi XLII. törvény
- F) 2011. évi CXXVIII. törvény

1., 2., 3., 4.

8.

4 pont

9. Melyik jogszabály tartozik a katasztrófavédelem jogforrásai közé a felsoroltak közül? Karikázza be a helyes válasz betűjelét!

- a) 1994. évi XXXIV. tv.
- b) 2011. évi CXXVIII. tv.
- c) 1995. évi CVII. tv.

9.	1 pont	
----	--------	--

10. Egészítse ki a rendőrség fogalmának definícióját! Írja a pontozott vonalra a hiányzó kifejezéseket!

A rendőrség állami,, szerv.

10.	2 pont	
-----	--------	--

11. Döntse el az alábbi állításokról, hogy igazak vagy hamisak! Döntését az állítások után írt X-szel jelölje!

Állítások	Igaz	Hamis
A katasztrófavédelem szervezetszerű erői (személyi állománya): kizárólag hivatásos állományúakból és közalkalmazottakból áll.		
A polgári védelem alapvető rendeltetése a civil lakosság életének és anyagi javainak fegyveres eszközökkel történő védelme.		
A katasztrófavédelem szervezetét irányító központi szerv a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság.		
A Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető elemi csapás vagy ipari szerencsétlenség esetén, valamint ezek következményeinek az elhárítása érdekében veszélyhelyzetet hirdet ki.		
Az iparbiztonság feladatköréhez tartozik a veszélyes üzemek felügyelete, veszélyesáru-szállítás ellenőrzése és a kritikus infrastruktúra-védelem.		
A katasztrófavédelem polgári védelmi feladatainak ellátása érdekében önkéntes és hivatásos polgári védelmi szervezetek tevékenykednek.		

11.	6 pont	
-----	--------	--

12. Húzza alá a felsoroltak közül azt az egyet, amelyik nem rendelkezik önálló intézkedési jogkörrel!

mezőőr, közterület felügyelő, polgárőr,
önkormányzati természetvédelmi őr, vadőr

12.	1 pont	
-----	--------	--

13. Párosítsa össze a rendvédelmi szerveket az irányításukat ellátó minisztérium nevével! Írja a számokat a betűk mellé! Ügyeljen arra, hogy nem minden minisztériumhoz tartozik rendvédelmi szerv, illetve, hogy egy minisztériumhoz több rendvédelmi szerv is tartozhat!

A.	Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat	1.	Belügyminisztérium
B.	Rendőrség	2.	Külgazdasági és Külügyminisztérium
C.	Nemzeti Adó- és Vámhivatal	3.	Pénzügyminisztérium
D.	Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság	4.	Igazságügyi Minisztérium
E.	Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága	5.	Honvédelmi Minisztérium

13.	5 pont	
-----	--------	--

14. Melyik feladat nem tartozik a rendőrség feladatai közé? Karikázza be a helyes megoldás betűjelét!

- a) az államhatár őrzése
- b) az államhatár jogellenes átlépésének megszakítása
- c) az államhatáron áthaladó személy- és járműforgalom ellenőrzése
- d) az azonosítás nélkül Magyarország légterébe érkező légi-járművek földre kényszerítése

14.	1 pont	
-----	--------	--

15. Állítsa párba az összetartozó elemeket aszerint, hogy melyik rendvédelmi szerv irányítását mely személy végzi, és a megfelelő válaszelemet írja a pontozott helyekre!

A) Terrorelhárítási Központ
B) Nemzeti Adó- és Vámhivatal
C) Információs Hivatal
D) Országgyűlési Őrség

1) Országgyűlés elnöke
2) Külgazdasági és Külügyminiszter
3) Belügyminiszter
4) Pénzügyminiszter

A): ; B): ; C): ; D):

15.	4 pont	
-----	--------	--

16. Az alábbi rövidítések mely szervezetet jelölik? Írja le a szervezet pontos nevét!

TIBEK -

NBSZ -

BM OKF -

NVSZ -

TEK -

OIF -

16.	6 pont	
-----	--------	--

17. Írja a belügyi szervek megnevezése mellé a hozzátartozó tevékenység betűjelét!

Belügyi szerv	Betűjel
Büntetés-végrehajtási Szervezet	
Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság	
Terrorelhárítási Központ	
Nemzeti Védelmi Szolgálat	

- A) a miniszterelnök személyvédelme
 B) munkáltatás
 C) menekültügyi feladatok
 D) megbízhatósági vizsgálat

17.	4 pont	
-----	--------	--

18. A jogszabályi hierarchiának megfelelően állítsa sorrendbe a rendőrség működését meghatározó jogi normákat! A felsorolt jogszabályok betűjelét írja a megfelelő sorszám mellé aszerint, hogy az a normák melyik szintjén helyezkedik el, ha 1-gyel a legfelső szintet jelöltük!

- a) 1994. évi XXXIV. törvény;
 b) Magyarország Alaptörvénye;
 c) 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet

1.: ; 2.: ; 3.:

18.	3 pont	
-----	--------	--

19. Magyarázza el, hogy miért fontos a rendvédelmi szervek jogállását meghatározó normák törvény szintű szabályozása! Mutassa be a rendőrségre és a katasztrófavédelmi szervezetre vonatkozó főbb ágazati jogszabályokat és azok egymáshoz való viszonyát! Összefüggő szöveget alkosson, mely lehetőleg ne haladja meg a 650 szót.

19.	30 pont	
-----	---------	--

3. A BELÜGYI RENDVÉDELMI SZERVEK SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE, ERŐI ÉS ESZKÖZEI

20. Válassza ki, hogy a felsoroltak közül melyek a rendőrség szolgálatai! Válaszát a betűjelek bekarikázásával jelölje!

- A) rendőri csapaterő
- B) belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési
- C) bűnügyi
- D) vízirendészeti
- E) határrendészeti
- F) igazgatásrendészeti
- G) légi rendészeti
- H) közrendvédelmi
- I) bűnügyi technikai és szakértői
- J) védelmi igazgatási

20.	5 pont	
-----	--------	--

21. Írja a szolgálati tagozódás elemeinek megfelelő számot a megadott fogalmak mellett található kipontozott helyre!

- 1. szolgálati ág
 - 2. szolgálat
 - 3. szakszolgálat
-
- a) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési
 - b) az ellenőrzési
 - c) a repülőtéren rendőri
 - d) a bűnügyi technikai és szakértői
 - e) a kommunikációs

21.	5 pont	
-----	--------	--

22. A felsorolásban szereplők közül kik nem tartoznak az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv személyi állományába? Karikázza be a helyes megoldás betűjelét!

- a) hivatásos állományú rendőrök,
- b) kormánytisztviselők,
- c) igazságügyi alkalmazottak,
- d) tisztjelöltek;

22.	1 pont	
-----	--------	--

23. A táblázat a rendőrség néhány szolgálati ágának a feladatára utaló mondatokat tartalmaz. Írja a pontozott vonalra a betűjel mellé az oda illő szolgálati ág megnevezését!

A)	Intézkedik a bekövetkezett közlekedési balesetek helyszínén, feladatuk a közlekedés során elkövetett jogsértések felderítése és szankcionálása, de részt vesznek a közutak zavartalan forgalmának, illetve a közutakat érintő rendezvények biztosításában is.
B)	A feladatok végrehajtását a legmodernebb technikai berendezések, hordozható- illetve gépjárműre szerelt mobil, vagy tornyokra telepített stabil hőkamerák, területvédelmi rendszerek, gépjárműkutató eszközök és berendezések segítik. Feladatait mélységi ellenőrzés formájában is ellátja.
C)	Feladata a közbiztonság és a közrend védelme során a közterületek rendjének fenntartása. Jellemzően a gépkocsizó vagy gyalogos járőrszolgálatot ellátó egyenruhás rendőrök végzik a tevékenységet.
D)	A tevékenység részét képezi az ismeretlen bűnelkövetők kilétének felfedése, valamint az ismertté vált, de szökésben lévő, körözés alatt álló elkövetők tartózkodási helyének megállapítása is.
E)	Eljár a rendőrség hatáskörébe tartozó szabálysértések miatt indult eljárásokban, intézkedik a külföldi hatóság által kiszabott pénzbírság végrehajtására. Ezen szolgálati ághoz fordulnak, akik lőfegyvert kívánnak tartani, gáz- és riasztófegyvert szeretnének viselni, vagy magánnyomozói, személy- és vagyonvédelmi tevékenységet látnak el.

- A)
 B)
 C)
 D)
 E)

23.	5 pont	
-----	--------	--

24. Egészítse ki a katasztrófavédelem megvalósításában részt vevő hivatásos katasztrófavédelmi szervek felsorolását.

A katasztrófavédelem megvalósításában részt vevő hivatásos katasztrófavédelmi szerveket három csoportba soroljuk:

- illetékességgel működő központi szerv,
- megyei, fővárosi illetékességgel működő szervek,
- szervek, amelyek a katasztrófavédelmi kirendeltségek és a hivatásos tűzoltóságok.

24.	3 pont	
-----	--------	--

4. A RENDŐRI INTÉZKEDÉSEK ÉS KÉNYSZERÍTŐ ESZKÖZÖK

25. Olvassa el a kérdéseket, majd a választ írja a pontozott vonalra! Minden jó megoldás 1 pontot ér.

A) Melyik az a rendőri intézkedés, amelynek célja a személyazonosság megállapítása?

.....

B) Milyen intézkedést kell végrehajtani akkor, amikor a rendőr az elrendelő határozatban vagy végzésben megjelölt személyt az abban megjelölt helyre kíséri, vagy oda útba indítja?

.....

C) Milyen kényszerítő eszközt kell alkalmazni az önkárosítás megelőzése, illetve megakadályozása érdekében?

.....

D) Mennyi időre vehető közbiztonsági őrizetbe az, akinek a személyazonosságát kell megállapítani?

.....

E) Milyen intézkedés keretében léphet be, illetve tartózkodhat a rendőr magánlakásban – külön írásos utasítás birtokában – ellenőrzés, a helyszín megfigyelése és biztosítása céljából?

.....

F) Melyik az a kényszerítő eszköz, mely a törvény értelmében nem alkalmazható tömegoszlatás során?

.....

25.	6 pont	
-----	--------	--

26. Írja le, hogy a lőfegyverhasználatot megelőző intézkedések milyen esetekben mellőzhetők!

-
 -
 -
 -

26.	4 pont	
-----	--------	--

27. Az elővezetésre vonatkozó szabályok közül mely állítás tartalmaz oda nem illő kifejezést? Karikázza be a kérdésekre vonatkozó helyes válasz betűjelét!

- a) Az elővezetés elrendelésének törvényességéért és végrehajtásáért az elrendelő a felelős.
- b) A rendőr az elővezetést elrendelő határozatban vagy végzésben megjelölt személyt az abban megjelölt helyre kíséri.
- c) A rendőr az elővezetést elrendelő határozatban vagy végzésben megjelölt személyt útba is indíthatja.
- d) Ha az elővezetés másként nem teljesíthető, az elővezetett személyt a rendőrségen a szükséges ideig - legfeljebb 12 óra időtartamra - vissza lehet tartani.

27.	1 pont	
-----	--------	--

28. Az igazoltatás során elvégzendő rendőri feladatok leírása közül melyik a helytelen? Karikázza be a kérdésekre vonatkozó helyes válasz betűjelét!

- a) Az igazoltatás során a rendőr elkéri az igazoltatott személyazonosító igazolványát vagy egyéb, a személyazonosságot hitelt érdemlően igazoló okmányát.
- b) Ha az okmány valódisága vagy az igazoltatott személyazonossága kétséges, a rendőr ellenőrző kérdéseket tehet fel.
- c) Felszólítja az igazoltatott személyt adatainak bemondására, a bemondott adatokat az okmánnyal összehasonlítja.
- d) Az intézkedés során bűncselekmény gyanúja esetén ellenőrizni kell az igazoltatott személy adatait a Schengeni Információs Rendszerben (SIS), a körözési nyilvántartási rendszerben, valamint a személyi adat- és lakcím nyilvántartásban vagy az okmány-nyilvántartásban.

28.	1 pont	
-----	--------	--

29. Egészítse ki a bilincs alkalmazásának eseteit!

„A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy...

- a) megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) megakadályozására,
- d) megtörésére.”

29.	3 pont	
-----	--------	--

30. Soroljon fel legalább hat rendőrségi kényszerítő eszközt!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

30.	6 pont	
-----	--------	--

31. Mely állítás nem igaz a személyi szabadságot korlátozó intézkedésre vonatkozóan? Karikázza be a kérdésekre vonatkozó helyes válasz betűjelét!

- a) A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja.
- b) Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja.
- c) Az előállítottat kérésére, utólag az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére határozatot kell kiállítani.
- d) Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

31.	1 pont	
-----	--------	--

32. Írja le, hogy mi minősül löfegyverhasználatnak!

.....

.....

.....

.....

32.	2 pont	
-----	--------	--

33. Válassza ki aláhúzással a felsoroltak közül az oda illő szövegrészt, ezáltal tegye helyessé a mondatot!

A) A testi kényszer alkalmazása során a rendőr

- a) kizárólag önvédelmi fogásokat használhat.
- b) sosem okozhat sérülést.
- c) önvédelmi fogásokat is használhat.
- d) csak saját testi épségét védelmezheti.

B) Bilincselést az erre a célra rendszeresített eszközzel kell végrehajtani. Ennek hiányában vagy ezek meghibásodása, megrongálódása esetén más, ilyen célra megfelelő eszköz is alkalmazható,

- a) amely a rendőr rendelkezésére áll.
- b) azonban a megbilincselte személy ne legyen képes önmaga kioldani.
- c) de a használt eszköz veszélyére az intézkedés alá vontat figyelmeztetni kell.
- d) de tilos vékony fém- vagy műanyag huzalt, a jellegénél fogva sérülést okozó eszközt alkalmazni.

C) A rendőrbot vagy a vele egy tekintet alá eső bármely más eszköz alkalmazásakor, kerülni kell, hogy az ütés súlyos sérülést okozzon.

- a) az intézkedés alá vont személy bármely testrésze támadható, de
- b) az ütés lehetőleg a támadó végtagot érje
- c) kizárólag a lágy részek üthetők, de
- d) a fej és létfontosságú szervek ütése tilalmazott, azonban

33.	3 pont	
-----	--------	--

34. Állítsa párba a belügyi rendvédelmi szervek szervezetének alábbi elemeit! Minden fogalomhoz csak egy állítás tartozhat, egyet könnyítésül megadtunk!

Fogalom		Állítás	
A.	Jogszerűség	1.	Nem sérül ez az alapelv akkor, ha sem a személyek, sem a környezet tekintetében nem áll fenn az indokoltnál nagyobb veszélyeztetettség.
B.	Szakszerűség	2.	A rendőri intézkedés nem járhat súlyosabb hátránnyal, mint aminek az elhárítására törekedett.
C.	Szükségesség	3.	A rendőr csak a törvényben meghatározott intézkedéseket és kényszerítő eszközöket alkalmazhatja.
D.	Arányosság	4.	Az intézkedés a törvényes célját eléri, a konfliktusokat, jogsértéseket megelőzi, megakadályozza, megszünteti.
E.	Objektivitás	5.	Rendőri intézkedésre kizárólag jogszabályi felhatalmazás alapján, illetve kötelezettség teljesítése során kerülhet sor
F.	Biztonságosság	6.	A rendőr a kényszerítő eszközöket csak a jogszabályokban meghatározott módon alkalmazhatja.
G.	Eredményesség	7.	A rendőr köteles pártatlanul, részrehajlás nélkül intézkedni.

A. – 3.; – ; – ; – ; – ; – ; – ;

34.	6 pont	
-----	--------	--

35. Töltse ki a táblázatot, az elfogás és előállítás alatt található pontok betűjelzésének beírásával!

A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja,	A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,

- a) akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek;
- b) aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható;
- c) akinek őrizetét, letartóztatását, előzetes kényszergyógykezelését, illetve elmeállapotának megfigyelését rendelték el;
- d) akinek előállítását külön törvényben meghatározott feltételek alapján elrendelik;
- e) akivel szemben ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésének van helye;
- f) aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja; g) aki ellen elfogatóparancsot, nemzetközi elfogatóparancsot, illetve európai elfogatóparancsot adtak ki;
- g) aki a pártfogó felügyelet — külön törvényben meghatározott és a rendőrség hatáskörébe tartozó — szabályait megszegi;
- h) aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani;
- i) aki az ország területén jogellenesen tartózkodik;
- j) akit a Schengeni Információs Rendszerben elhelyezett figyelmeztető jelzés alapján védelem alá kell helyezni

35.	11 pont	
-----	---------	--

36. Olvassa el az alábbi állításokat, és az előttük található négyzetbe írjon „I” betűt, ha igaz, és „H” betűt, ha hamis az adott állítás!

- ☐ A rendőrség Magyarország területén elkövetett vagy előkészületben lévő terrorcselekmény esetén kiemelt biztonsági intézkedést hajthat végre.
- ☐ A rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását.
- ☐ A rendőr elővezeti azt, aki az ország területén jogellenesen tartózkodik.
- ☐ A rendőrök csapaterőben alkalmazhatók a nagy területű helyszínek biztosítása érdekében.
- ☐ A rendőrség szolgálati tagozódásáról a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. rendelkezik.
- ☐ A járőr és őrszolgálat valójában szolgálati forma, és nem szolgálat a Szolgálati Szabályzat rendelkezései szerint.
- ☐ A rendőr figyelmeztető lövést adhat le olyan esetben, ha az intézkedés céljának eléréséhez ezt szükségesnek ítéli.

36.

7 pont

37. Válassza ki, és karikázza be annak a meghatározásnak a betűjelét, amely nem az adott fogalomhoz tartozik!

A) Az igazoltatás során a rendőr ...

- a) az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha a körülmények azt indokolják.
- b) más személy igazolását elfogadhatja, ha az igazoltatott személy nem rendelkezik a személyazonosság igazolására alkalmas okmánnal.
- c) gondot fordít arra, hogy ne okozzon súlyosabb hátrányt, mint aminek az elhárításár törekedett.
- d) a bejegyzett és bemondott adatok valódiságát ellenőrzi.

B) Bilincselést a rendőr ...

- a) akár láthatóan terhes nővel szemben is alkalmazhat.
- b) a kezek hátra, vagy akár a lábak egymáshoz bilincselésével is végrehajthatja.
- c) kizárólag „A törvény nevében” szavak előrebocsátását követően, az eszköz alkalmazásának lehetőségére történő figyelmeztetés után végez.
- d) bilincs hiányában más eszközzel is végezheti.

C) Elővezetés elrendelése ...

- a) az intézkedés helyszínének elhagyásában történő korlátozást, vagy a további intézkedés megtételéig a helyszín elhagyásában megakadályozást jelenti.
- b) során a rendőr lehetőséget ad arra, hogy az elővezetendő személy az évszaknak megfelelően felöltözzön, pénzt, élelmét, fontos személyi használati tárgyait – a saját és mások testi épségét veszélyeztető eszközökön kívül – magához vegye, a jelenlévő hozzátartozóitól elbúcsúzzon.
- c) esetén el kell állni az elővezetéstől, ha elővezetés közben az elővezetendő a kiszabott bírságot a posta-hivatalnál befizeti.
- d) az erre felhatalmazott hatóságok határozata vagy végzése alapján kerülhet sor.

37.	3 pont	
-----	--------	--

38. Válassza ki a felsorolásból a kizárólag csapaterőben alkalmazható kényszerítő eszközöket, illetve a személyes szabadságot korlátozó rendőri intézkedéseket, és írja betűjeleket a megfelelő ábrába! Elemenként 1 pont!

- a) ingerlőgáz, b) testi kényszer, c) elektromos sokkoló eszköz, d) vízágyút,
- e) lóháton vagy járműkötelékben végzett kényszerosztatást, f) vegyi eszköz, g) elfogó háló, h) igazoltatás, i) ruházat, csomag és jármű átvizsgálása, j) felvilágosítás kérés, k) elfogás, l) dolog helyszíni elvétele,
- m) fokozott ellenőrzés, n) előállítás, o) bilincs, p) pórázon vezetett szolgálati kutya, q) elővezetés,
- r) rendőrbot, s) intézkedés a tanítási napon a tanítási órától vagy az iskola által szervezett foglalkozástól engedély nélkül távolmaradó, vagy onnan engedély nélkül eltávozó 14. életévét be nem töltött tanulóval szemben, t) intézkedés magánlakásban és közterületnek nem minősülő egyéb helyen,
- u) útzár, v) pirotechnikai eszköz,

Kizárólag csapaterőben alkalmazható kényszerítő eszközök	Személyes szabadságot korlátozó kényszerítő intézkedések

38.	9 pont	
-----	--------	--

39. A táblázatban egyes rendőri intézkedések meghatározásait olvashatja. Párosítsa össze a fogalmakat és a hozzájuk tartozó meghatározásokat! Írja a számokat a betűk mellé! Ügyeljen arra, hogy eggyel több fogalmat talál a felsorolásban!

A	Bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy kézre kerítése érdekében alkalmazott intézkedés	1.	feltartóztatás
B	A rendőr a személyazonosságának igazolásának megtagadása, felvilágosítást kérés esetén, az intézkedés helyszínének elhagyásában korlátozza, vagy a további intézkedés megtételéig a helyszín elhagyásában megakadályozza a személyt.	2.	ruházátátvizsgálás
C	Olyan összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatalóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják.	3.	elővezetés
D	Személyi szabadságot korlátozó intézkedés foganatosítása során, a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után alkalmazott intézkedés, amely nem történhet szeméremsértő módon	4.	előállítás
E	A rendőr a határozatban vagy végzésben megjelölt személyt az abban megjelölt helyre kíséri vagy oda útba indítja.	5.	fokozott ellenőrzés
		6.	személykörözés

39.	5 pont	
-----	--------	--

40. Sorolja fel, hogy a lőfegyver használatát megelőzően, az alkalmazás elkerülése érdekében milyen intézkedéseket kell tenni!

-
 -
 -
 -

40.	4 pont	
-----	--------	--

41. Válassza ki a megadott szavak és kifejezések közül, és írja a pontozott vonalra azokat, amelyekkel helyessé válnak a mondatok!

- A) Az intézkedést a rendőr a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt és felmutatja.
- B) A rendőr akkor intézkedik, ha szolgálatban lévő rendőr nincs jelen, és az értesítésével járó késedelem, az intézkedés elmaradása a bűnüldözés érdekeire, az élet- és vagyonbiztonságra másként el nem hárítható hátrányt jelentene, vagy a rendőrnek kell segítséget nyújtani.
- C) A rendőr szabálysértés észlelése esetén....., vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett - ha atörvényben megállapított feltételek fennállnak - szóbeli figyelmeztetést alkalmaz.

egyéni leg, fegyverét, szabálysértési eljárásról szóló, munkaközi szünetben, szolgálati szabályzatról szóló, szolgálaton kívül, udvariasan köszön, megtámadott, feljelentést tesz, szolgálati igazolványát, azonosító jelvényét, tájékozódik, szolgálatban lévő, rendőrségről szóló, szabadidejében, hivatásos, pályakezdő, személyi igazolványát, személyi azonosító számát

41.	6 pont	
-----	--------	--

5. A BELÜGYI RENDVÉDELMI SZERVEK SZOLGÁLATI TEVÉKENYSÉGE, EGYÜTTMŰKÖDÉSE ÉS KAPCSOLATAI

42. Minek nevezzük a szennyező anyagok eltávolítását, hatástalanítását, a szennyeződés tényének fizikai és kémiai módszerekkel történő megszüntetését? Húzza alá a kérdés alatt felsorolt válaszelemek közül a megfelelőt!

mentesítésnek, menekítésnek, ártalmatlanításnak, kármentésnek

42.	1 pont	
-----	--------	--

43. Húzza alá a felsoroltak közül azt a három válaszelemet, amely a katasztrófavédelem megelőzési tevékenységéhez kapcsolódik! Minden jó megoldás 1 pontot ér!

- a) kritikus infrastruktúra felmérése, védelmének megtervezése;
- b) a katasztrófavédelmi szervezet és a lakosság értesítése, riasztása és tájékoztatása;
- c) a katasztrófahelyzetek értékelése;
- d) a kárterületek mentesítésének és fertőtlenítésének végrehajtása;
- e) az egyéni védőeszközök, óvóhelyek biztosítása, készletezése;
- f) a figyelő, előrejelző, értesítő, beavatkozó és értékelő rendszer megszervezése;
- g) a katasztrófa következményeinek felszámolása

43.	3 pont	
-----	--------	--

44. Húzza alá a kérdésekre adott helyes választ!

A) Az alábbiak közül melyik nem tekinthető természeti katasztrófának?

- a) földrengés b) szökőár c) túlnépesedés d) felhőszakadás

B) Mely jelenség tekinthető biológiai eredetű természeti katasztrófának?

- a) járványok b) tornádó c) erdőtűz d) földcsuszamlás

C) Melyik minősül technikai eredetű civilizációs katasztrófának az alábbiak közül? a) tömeges migráció b) ipari katasztrófa c) háború d) terrorcselekmények

D) Melyik nem civilizációs katasztrófa az alábbiak közül?

- a) tájrombolás b) politikai, vallási zavargások c) túlnépesedés d) közlekedési balesetek

44.	4 pont	
-----	--------	--

45. *Hogyan nevezzük azt a katasztrófát vagy veszélyhelyzetet eredményező balesetet, mely hazai vagy külföldi energiatermelő vagy kísérleti atomerőmű, vagy nukleáris fűtőmű olyan mértékű meghibásodását okozza, ami a környező térségben jelentős, egészségkárosító mértékű sugárszennyezettséget és környezetkárosítást hoz létre? Húzza alá a kérdés alatt felsorolt válaszelemek közül a megfelelőt!*

atomkatasztrófa, sugárbaeset, nukleáris baleset, nukleáris veszélyhelyzet

45.	1 pont	
-----	--------	--

46. *Írja be a táblázat megfelelő oszlopába az alább felsorolt fogalmakat annak megfelelően, hogy azok a katasztrófák mely csoportjához tartoznak!*

terrorcselekmények; árvíz; járványok; ipari katasztrófa; túlnépesedés; földrengés; migráció

Természeti katasztrófák	Civilizációs katasztrófák

46.	7 pont	
-----	--------	--

47. *Melyik a polgári védelmi tevékenység meghatározása a felsoroltak közül? Karikázza be a helyes válasz betűjelét! Csak egy jó válasz lehetséges!*

- a) Azon tervezési, szervezési, összehangolási, végrehajtási, irányítási, létesítési, működtetési, tájékoztatási, riasztási, adatközlési és ellenőrzési tevékenységek összessége, amelyek a katasztrófa kialakulásának megelőzését, közvetlen veszélyek elhárítását, az előidéző okok megszüntetését, a károsító hatásuk csökkentését, a lakosság élet- és anyagi javainak védelmét, az alapvető életfeltételek biztosítását, valamint a mentés végrehajtását, továbbá a helyreállítás feltételeinek megteremtését szolgálják.
- b) Mindazon veszélyes tevékenység (veszélyes üzem) specifikus jogintézmény és feladatrendszer, eljárás és eszközrendszer, illetve módszertan, amely a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezéssel, a veszélyes áru szállítással, a nukleáris balesetek elhárításával, valamint a létfenntartású rendszerek és létesítmények biztonságával kapcsolatos üzemeltetői, hatósági és önkormányzati feladatok teljesítése útján a lakosság életének, és egészségének, a környezetnek és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javaknak és szolgáltatásoknak a magas szintű védelmét szolgálja.
- c) Fegyveres összeütközés, katasztrófa és más veszélyhelyzet esetén a lakosság életének megóvására, az életben maradás feltételeinek biztosítására, valamint ezek hatásainak leküzdésére és a túlélés érdekében az állampolgárok felkészítésére irányuló tevékenység.

47.	1 pont	
-----	--------	--

48. Hogyan nevezzük a radioaktív sugárzás mértékegységét? Húzza alá a kérdés alatt felsorolt válaszlemezek közül a megfelelőt!

Siemens, Sievert, Röntgen, Radon

48.	1 pont	
-----	--------	--

49. Írjon két jellemzőt arra, hogy eredetük és jellegük szerint milyen katasztrófák láthatók az alábbi képeken!
A választ a képek mellett található kipontozott vonalra írja!

A)

.....

.....

B)

.....

.....

Képek: <http://bajszcsalad.blogspot.hu/2013/06/katasztrofa-arviz-2013-passau.html>;
<http://www.ruhrnachrichten.de>

49.	4 pont	
-----	--------	--

50. Olvassa el a kérdést, majd válassza ki a jó válaszletemet a megadottak közül!

- A) Mely szolgálati forma meghatározása a következő: "... a számára kijelölt területen (körzetben) egy vagy több település, közigazgatási körzet egészén vagy annak egy részén teljesít szolgálatot."
- a) járőr
b) ügyeleti szolgálat
c) körzeti megbízott
- B) Mekkora erejű a járőr, ha szolgálatát bevetési csoportban látja el?
- a) 2 fő
b) járőrpár
c) 8-12 fő
- C) Milyen szolgálati formát alkalmaz az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv a határforgalom ellenőrzés, a Schengeni határ-ellenőrzési kódexben, valamint a Határőrök gyakorlati kézikönyvében (Schengeni kézikönyv) meghatározottak végrehajtására?
- a) útlevelezései
b) határrendészeti
c) mélységi határ-ellenőrzési

50.	3 pont	
-----	--------	--

51. Mennyi idő elteltével lehet feloldani a karantént az utolsó friss megbetegedés észlelésétől számítottan?
Húzza alá a kérdés alatt felsorolt válaszletemek közül a megfelelő!

ha az adott fertőző betegség lappangási idejének 1, másfélszerese eltelt

ha az adott fertőző betegség lappangási idejének 2, 2 és félszerese eltelt

ha az adott fertőző betegség lappangási idejének 3, 4-szerese eltelt

51.	1 pont	
-----	--------	--

52. Hogyan nevezzük azokat a tűzoltási módszereket, melyek során az éghető anyagot az égést tápláló oxigéntől zárjuk el? Húzza alá a kérdés alatt felsorolt válaszletemek közül a megfelelő!

eltakarás, letakarás,

hűtés, hőelvonás

52.	1 pont	
-----	--------	--

53. Az alábbi tudósítás felhasználásával mutassa be a bilincs alkalmazására vonatkozó szabályrendszert! Válaszában külön is térjen ki az arányosság, mint intézkedési elv bemutatására! Összefüggő szöveget alkosson, legyen figyelemmel a feladatmegoldás szempontjaira! Válaszát maximum 350 szó terjedelemben fogalmazza meg!

„...Külön kiemeli a jogerős ítélet: a rendőrségi törvény alapján a rendőr akkor és csak akkor alkalmazhat bármilyen kényszerintézkedést, ha az elkövető erőszakos vagy önkárosító magatartást tanúsít, az eljáró rendőrt megtámadja vagy szökni próbál. És e feltételek valamelyikének fennállta esetén is be kell tartania a fokozatosság elvét, tehát először meg kell próbálnia a kényszerintézkedés első, enyhébb fokozatát, a pusztán testi kényszerszert, s csak annak eredménytelensége esetén alkalmazhatja a második, súlyosabb fokozatot, a bilincselést.”¹

A feladat megoldásának szempontjai:

- a kényszerítő eszköz alkalmazásának jogi háttere,
- az eszköz alkalmazásának lehetséges törvényes esetei,
- az arányosság elvének érvényesülése,
- az alkalmazásra vonatkozó korlátozások, tilalmak,
- a bilincselés lehetséges eszközei és módjai,
- az intézkedést követő rendőri és előljárói tevékenységek.

53.	30 pont	
-----	---------	--

54. Olvassa el a forrást, és válaszoljon a feltett kérdésekre! Összefüggő szöveget alkosson, és válasza lehetőleg ne haladja meg az 500 szót!

2000. január 30-áról 31-re virradó éjjel Zázár falu közelében a nagy havazás hatására átszakadt az aranycianidos módszerrel termelő Aurul bányavállalat 93 hektár területű zagyatározójának földgátja. A 25 m széles hasadékon mintegy 100 ezer m³ szennyvíz, aminek eredeti fémcianid-tartalma mintegy 400 mg/l volt, a Lápos folyóból a Szamosba ömlött. Fokozatosan hígulva február 1-én érte el az országhatárt. A Tisza magyarországi szakaszán a szennyezés két hét alatt vonult le, és közben 40 km hosszú foltta nyúlt szét. A rendkívül mérgező cianidok kiirtották a Tisza élővilágának egy jelentős részét. Ügyes vízkormányzással azonban sikerült jóformán megőrizni mind a Tisza-tó élővilágát, mind a Szolnok, illetve Szeged környéki mellék- és holtágakat. Eközben a vártnál több hal tudott „magától” kimenekülni a mellékvizek torkolati szakaszaiba. 2000. áprilisi becslés szerint a Tisza magyarországi szakaszán 1241 tonna hal pusztult el. A cianidos bányavízben a természetes vizekben megszokottnál jóval nagyobb volt a színesfémek (réz, ólom, cink, kadmium stb.), egyes nemesfémek (arany, ezüst) és ezek kísérő elemeinek (arzén, antimon, bizmut, higany) koncentrációja. Röviddel a ciánkatasztrófa után a Romin Borsabánya vállalat a folyót két kisebb nehézfém-szennyezéssel is terhelte: - március 10-én megcsúszott a Novac ülepítő tározógátja, és mintegy 10–20 ezer m³ szennyvíz jutott a Visón a Tiszába; a fő szennyező elemek az ólom, a cink és a réz voltak; - március 25-26-án ugyanerről a helyről nehézfém-tartalmú salak mosódott be a vízrendszerbe, az előzővel azonos elemkészlettel. A cianiddal együtt, illetve utána szétterült nehézfém-szennyezések e folyamat részei; és amint az utólagos vizsgálatok igazolták, mennyiségük a kimutathatóság határán (de inkább alatta) van. A baleset egyértelműen az Aurul hanyagságainak eredménye:

- a földgátat nem kellőképpen tömörítették;
- nem alakítottak ki alatta vésztározót;

¹ Forrás: https://www.oktatas.hu/koznevelas/erettsegi/feladatsorok/emelt_szint_2016osz/emelt_7nap

- nem készítettek környezeti hatástanulmányt;
- katasztrófa-elhárítási tervük csak a felszín alatti vizek védelmére volt;
- nem volt üzemi vízkár-elhárítási tervük;
- a rendkívüli időjárásban nem akadályozták meg a gát átázását.

A forrás alapján válaszoljon az alábbi kérdésekre:

- Milyen jellegű katasztrófa történ, és hogyan osztályozhatjuk azt a tanult szempontok szerint?
- Milyen szempontokat kell figyelembe venni az osztályozás során?
- Milyen környezeti károkat okozott a katasztrófa a forrás szerint?
- Milyen elsődleges és másodlagos veszélyekkel kell számolni rövid, közép és hosszútávon hasonló katasztrófák bekövetkezése esetén?
- Milyen feladatokat kell megoldani a katasztrófa elleni védekezés során, és ezek a katasztrófavédelem mely időszaki tevékenységéhez kapcsolódnak?
- Milyen feladatokat kell elvégezni a helyreállítást követően, és ezek hogyan épülnek be a katasztrófák elleni védekezés tevékenységrendszerébe?

54.	30 pont	
-----	---------	--

6. A BELÜGYI RENDVÉDELMI SZERVEK FUNKCIONÁLIS TEVÉKENYSÉGE

55. Sorolja fel, és írja a pontozott vonalra a belügyi rendvédelmi szerveknél rendszeresített mindazon rendfokozatokat, melyek rendfokozati jelzésén (váll-lapján) egy rozetta (csillag) látható! Minden jó megoldás 1 pontot ér.

..... ,

..... ,

.....

55.	5 pont	
-----	--------	--

56. Válassza ki, hogy a rendőrség hivatásos állományába tartozó személyek esetében mely alapvető jogok korlátozását teszi lehetővé a 2015. évi XLII. törvény (Hszt.)! Tegyen X jelet a táblázat megfelelő oszlopába!

Alapjog	Igaz	Hamis
véleménynyilvánítás szabadsága		
szabad mozgás és a tartózkodási hely szabad megválasztása		
vállásszabadság		
választójog		
munka és foglalkozás szabad megválasztása		
névhez és a jó hírnévhez való jog		

56.	6 pont	
-----	--------	--

57. Írja be az adott állománykategória mellé azt a rendfokozatot, amely esetében a váll-lapon három csillag található!

Állománykategória	Rendfokozat
tiszthelyettes	
zászlós	
tiszt	
főtiszt	
tábornok	

57.	5 pont	
-----	--------	--

58. Egészítse ki a fegyelmi és függőségi viszonyokra vonatkozó mondatokat az odaillő kifejezésekkel!

- a) Azaz előjáró által az alárendelt részére kiadott feladatok meghatározása, amely valaminek a megtételére, végrehajtására irányul.
- b) Abiztosítja a fegyveres szervben belül a cselekedetek összehangolt végrehajtását, a normák és szabályok kötelező elsajátítását és teljesítését.
- c) A az alaki fegyelem, az előjáró, feljebbvaló, alárendelt egymás iránti kölcsönös tiszteletének, megbecsülésének és udvariasságának megnyilvánulása.

58.	3 pont	
-----	--------	--

59. Húzza alá a szövegben kapcsos zárójelben lévő válaszelemek közül az odaillőt!

- A) A hivatásos állomány tagja szolgálati feladatait az öltözködési szabályzatban előírtaknak megfelelően, a rendvédelmi szervnél rendszeresített {egyenruhában / formaruházatban / szolgálati ruhában} vagy polgári ruhában látja el.
- B) Nem létesíthető szolgálati viszony az olyan személlyel, akinek tervezett szolgálati beosztása {életvitel ellenőrzés / megbízhatósági vizsgálat / nemzetbiztonsági ellenőrzés} alá eső szolgálati beosztásnak minősül, és a kiállított szakvélemény szerint a biztonsági feltételeknek nem felel meg, kivéve, ha az arra feljogosított személy a jogviszony létesítését jóváhagyta.
- C) Nem létesíthető szolgálati viszony azzal, aki büntetett előéletű, illetve aki a betöltendő szolgálati beosztásnak megfelelő {járművezetéstől eltiltás / foglalkozástól eltiltás / kitiltás} hatálya alatt áll.
- D) A szolgálati viszony a hivatásos állományba való {felvétellel / kinevezéssel / megbízással} és annak elfogadásával határozatlan vagy a Hszt. rendelkezése alapján határozott időre létesül.

- E) A hivatásos állomány tagja a szolgálat ellátásával összefüggésben köteles a szolgálati feladatait a törvényes előírásoknak, a parancsoknak és intézkedéseknek megfelelően, szükség esetén {élete kockázatásával / élete feláldozásával / a veszély vállalásával}, az elvárható szakértelemmel és gondossággal, pártatlanul és igazságosan végrehajtani.

59.	5 pont	
-----	--------	--

60. Írja a pontozott vonalra az alá-fölérendeltségi viszonynak megfelelő elnevezéseket!

- A) Az a rendőr, aki valamely szolgálati elöljáróhoz szolgálati beosztás, külön parancs vagy utasítás alapján akár ideiglenes jelleggel is be van osztva.

.....

- B) Az a rendőr, akinek magasabb rendfokozata van, és az alacsonyabb rendfokozatúval nem áll szolgálati elöljárói viszonyban.

.....

- C) Az a rendőr, akinek joga és kötelezettsége alárendeltjeinek a vezetése, tevékenységük irányítása és egy személyként felel az általa vezetett szervezet vagy szervezeti egység tevékenységének egészéért.

.....

60.	3 pont	
-----	--------	--

61. Sorolja fel emelkedő sorrendben az 2015. évi XLII. tv. (Hszt.) szerinti rendfokozati állománycsoportokat! Kezdje a legalacsonyabbal!

-

-

-

-

-

61.	5 pont	
-----	--------	--

62. Írja a pontozott vonalra azon alkotmányos alapjogok megnevezését, amelyeket korlátozottan vagy egyáltalán nem gyakorolhat a hivatásos állományviszonyban lévő személy!

a) A hivatásos állomány tagja törvényben meghatározott esetekben és feltételek szerint a szolgálati helyéről áthelyezhető, illetve más szolgálati helyre vezényelhető. A hivatásos állomány tagjának ezért be kell jelentenie a szolgálati időn kívüli tartózkodási helyét, hogy váratlan és halaszthatatlan szolgálati feladat végrehajtására visszarendelhető legyen.

b) A fegyveres szervek politikamentes működésének követelményével összeegyeztethetetlen a szolgálati helyen vagy szolgálati feladat teljesítése közben végzett politikai tevékenység. A hivatásos állomány tagja a részére kiadott parancsot, intézkedést nem bírálhatja, szolgálati rendet, fegyelmet sértő nyilatkozatot nem tehet.

c) Nem engedélyezhető szolgálati helyen rendezvény, ha az pártpolitikai célt szolgál, vagy a szolgálati rend, fegyelem ellen irányul, avagy a fegyveres szerv feladataival ellentétes célt szolgál.

d) A fegyveres szervnél a sztrájk, mint érdekérvényesítési mód nem engedélyezett. A hivatásos állomány tagjának a hivatásával össze nem függő társadalmi szervezettel fennálló vagy létesülő tagságát az állományilletékes parancsnoknál be kell jelentenie.

62.	4 pont	
-----	--------	--

63. Sorolja fel a belügyi rendvédelmi szerveknél rendszeresített mindazon rendfokozatokat, melyek rendfokozati jelzésén (váll-lapján) két rozetta (csillag) látható! Minden jó megoldás 1 pontot ér.

..... ,

..... ,

.....

63.	5 pont	
-----	--------	--

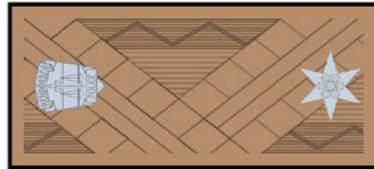
64. Döntse el, hogy az alábbi etikai követelményekre vonatkozó állítások igazak vagy hamisak! Tegyen X jelet a megfelelő rovatba!

Állítások	Igaz	Hamis
Elutasítja a korrupciót, annak valamennyi formája ellen fellép. Elutasít minden olyan ajándékot, előnyt vagy szívességet, ami alkalmas lehet elfogulatlanságának kétségbevonására.		
A rendőr erőszakot a törvényes cél elérése érdekében a szükséges mértékben alkalmaz, minden esetben szem előtt tartva a lehetséges következményeket.		
A rendőr egyenruhája és polgári öltözéke a szolgálat biztonságos ellátására minden tekintetben alkalmas. Közterületi tevékenysége és magánéletében kerüli a szélsőséges, kihívó, alkalomhoz nem illő viseletet, rendben és tisztán tartja lakókörnyezetét.		
Elfogulatlanul jár el nemre, korra, állampolgárságra, etnikai hovatartozásra, vallási és politikai meggyőződésre, társadalmi és vagyoni helyzetre tekintet nélkül.		

64.	4 pont	
-----	--------	--

65. Tegyen relációs jelet (</>) a rendőrségi rendfokozati jelzések közé aszerint, hogy melyik az alacsonyabb vagy magasabb hierarchiailag!

A)

B)

C)

Képek: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Rendfokozat>

65.	3 pont	
-----	--------	--

66. *Tanulmányozza az alábbi forrást, és írja le, hogy milyen feladati vannak ilyen esetekben az állományilletékes parancsnoknak! A válasz megfogalmazása során adjon választ az alábbi megfogalmazott kérdésekre! Egybefüggő szöveget alkosson, megfogalmazása legyen lényegre törő, lehetőleg ne haladja meg az 500 szó terjedelmet!*

Az egyik büntetés-végrehajtási intézetben K. J. bv. törzsszáslós kihallgatást kért az intézet parancsnokától, melyen súlyos kötelességszegésről tett jelentést. Elmondta, hogy tudomására jutott a fogvatartottaktól, hogy az intézetben dolgozó B. Z. bv. törzsőrmester anyagi ellenszolgáltatás fejében az előzetes letartóztatásban lévő fogvatartottaknak odaadja az erre a célra megszerzett mobiltelefont, melyen hozzátartozóikkal, illetve szabadlábon lévő bűntársaikkal rendszeresen kapcsolatot tartanak. A kérdéses telefont B. Z. a vonatkozó normák tiltó rendelkezései ellenére ruházatában elrejtve szokta bejuttatni az előzetes letartóztatásban lévők elhelyezési körletébe. A börtönparancsnok a jelentés alapján – mivel több bűncselekmény elkövetésének gyanúja is felmerült – megtette a tettenéréshez szükséges intézkedéseket.

A forrás alapján adjon választ az alábbi kérdésekre:

- Milyen lehetőségei vannak az állományilletékes parancsnoknak ilyen vagy ehhez hasonló, súlyos kötelességszegés esetén?
- Milyen eljárási rendet kell követni?
- Milyen vizsgálatot kezdeményezhet az intézet vezetője, és ez mely szervezet feladatkörébe tartozik?
- Ennek mely jogszabályok teremtik meg a jogi kereteit?
- Amennyiben a gyanú beigazolódik, hogyan alakul az eljárás menete, és mi lehet ennek végkimenetele?
- Milyen következményekkel járhat mindez a hivatásos állomány tagjára nézve?

66.	30 pont	
-----	---------	--

7. A SZOLGÁLATI ÉRINTKEZÉSEK RENDJE ÉS AZ ALAPVETŐ ALAKI ELŐÍRÁSOK

67. Egészítse ki a mondatokat!

- a) Abban az esetben, ha a rendőr az előjáró, feljebbvaló rendfokozatát nem látja, kérheti a megnevezését. Erre a célra a „Kérem a megszólítást!” kell alkalmaznia rendőrnek, amire az előjárónak, feljebbvalónak válaszolnia kell.
- b) Az alakiség (alakiasság) a tevékenységek és megnyilvánulási formák összessége, amely a szervek és különböző kötelek egységes - az általános testtartásnál feszebb - megjelenésében, tevékenységében és magatartásában jut kifejezésre.
- c) A „.....” állás a rendőr alapállása, fegyelmeztségének egyik alapvető külső formája, az egészséges ember testtartása a rendőri sajátosságoknak megfelelő kiegészítésekkel.

67.	5 pont	
-----	--------	--

68. Húzza alá a felsorolt esetek közül azt a kettőt, amelyeknél a hivatásos állomány tagjának tiszteletadást kell teljesíteni! Minden jó megoldás 1 pontot ér.

- a) A forgalomirányítást végző rendőr, felállítási helyéhez érkező előjárója részére.
- b) Rendvédelmi szervnél rendezett ünnepi eseményen a csapatzászló bevonulásakor.
- c) A katasztrófavédelem helyi szervének mentési feladatot végrehajtó hivatásos állományú munkatársaihoz ellenőrzés céljából a területi szerv vezetője érkezésekor.
- d) Nemzeti ünnep alkalmából rendezett nyilvános ünnepségen a kordonszolgálatba beosztott rendőr a Himnusz és a Szózat elhangzásakor.
- e) A hivatásos állomány objektumőri szolgálatot ellátó tagja az állományilletékes parancsnoka érkezésekor

68.	2 pont	
-----	--------	--

69. Mit igazol a szolgálati igazolvány? Egészítse ki a mondatokat!

A szolgálati igazolvány a rendvédelmi szerv tartozáson túl, a jogosultságot, valamint az intézkedési jogosultságot igazolja.

69.	2 pont	
-----	--------	--

70. Írjon a pontozott vonalra I vagy H betűt, aszerint, hogy az állítás igaz vagy hamis.

- 1) A rendőrség egyenruhát viselő tagjai, a rendőrcsapatok és egységek a rendőrségi törvény előírásainak megfelelően teljesítenek tiszteletadást
- 2) A rendőrség egyenruhát viselő tagjai találkozáskor egymásnak tiszteletadást teljesítenek.
- 3) Alárendeltek és alacsonyabb rendfokozatúak előre tisztelegnek.
- 4) Az azonos rendfokozatúak fővetéssel tisztelegnek egymásnak.
- 5) A rendőrség egyenruhát viselő tagjai nemzeti ünnepek kivételével nem kötelesek tiszteletadást teljesíteni a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek egyenruhát viselő tagjainak.
- 6) Tiszteletadást nem kell teljesíteni kísérő őri feladat ellátása közben.
- 7) Ha a szolgálati előjáró, valamint a feljebbvaló a rendőrt megdicséri, „Hazámat szolgálom!” szavakkal kell válaszolni.

70.	7 pont	
-----	--------	--

71. Egészítse ki a mondatokat!

- a) A rendőr az utasítás tudomásul vételét szóval jelenti.
- b) Az a rendőr, akit szolgálati előjárója vagy feljebbvalója megszólít, szóval jelentkezik.
- c) Az alárendelt szolgálati előjárójának szóban a szolgálati feladat, az utasítás végrehajtását, valamint az azt akadályozó körülményeket.

71.	3 pont	
-----	--------	--

72. Hogyan történik a tiszteletadás polgári ruhában? Sorolja fel a helyes válaszokat!

..... ,

72.	2 pont	
-----	--------	--

73. Mondja el, és mutassa be mi a helyes ténykedés az alábbi szituációban!

Önt előjárója magához rendelte. Ismertesse, majd a gyakorlatban mutassa be, hogy mit tesz a helyiségbe történő belépés során! Milyen alaki magatartást tanúsít és milyen mozgásmódokat hajt végre? Milyen kommunikációs formákat alkalmaz?

73.	20 pont	
-----	---------	--

8. A KÖRNYEZET-, MUNKA- ÉS EGÉSZSÉGVÉDELEM

74. Milyen hármas célnak kell megfelelnie a helyesen alkalmazott elsősegélynyújtásnak? Írja a választ a pontozott sorokra!

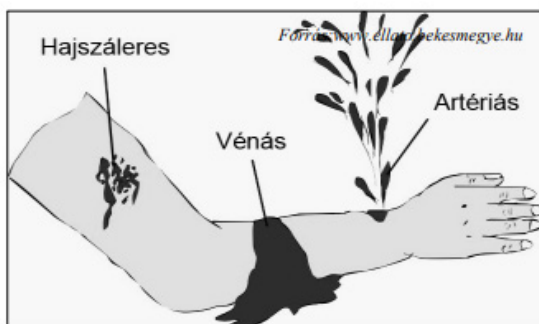
-

-

-

74.	3 pont	
-----	--------	--

75. Tanulmányozza figyelmesen a képet, olvassa el az azzal kapcsolatban feltett kérdéseket, és jelölje karikázással a helyes válaszok betűjelét! Minden kérdésre csak egy jó válasz lehetséges!

A. Mely típusú vérzéses sérülésre jellemző, hogy a sebből lassan, gyöngyözve szivárog a vér?

- a) hajszáleres vérzés
- b) vénás vérzés
- c) artériás vérzés

B. Melyik vérzéses sérülésre jellemző, hogy a vér sötétpiros/sötétvörös színű?

- a) hajszáleres vérzés
- b) vénás vérzés
- c) artériás vérzés

- C. Milyen típusú vérzéses sérülésre jellemző, hogy a vér világos/élénk piros színű, és lüktetve tör elő a sebből?
- hajszáleres vérzés
 - vénás vérzés
 - artériás vérzés

75.	3 pont	
-----	--------	--

76. Olvassa el a kérdéseket, és oldja meg a feladatokat! Minden jó válaszelem 1 pontot ér.

- A. Milyen eszköz látható a képen? A választ írja a kipontozott vonalra!

.....

forrás: <http://orvosimuszter.eu>

- B. Milyen legális tudatmódosító szer fogyasztásának mérgezéses tünetei az alábbiak? Súlyos mozgáskoordinációs zavar, nehéz beszéd, a beteg légzése lassul, álmoság jelentkezik. Önállóan minden műveletet nagyon nehezen, vagy nem tud elvégezni.

.....

- C. Az elsősegélynyújtás során milyen egyéni védőeszközt kell használnia az elsősegélynyújtónak?

.....

- D. Milyen sérülésre következtethetünk akkor, amikor a hasi lágyrészeket ért nagy erejű ütést elszenvedő sérültnél nem észlelünk számottevő külsérelmi nyomokat, a sérült eleinte jól reagál, majd állapota romlani kezd, szédülést érez, majd eszméletét veszti?

.....

- E. Milyen sérülésről beszélünk, ha az erőbehatás végén a csontvégek az ízületi vápából kimozdulva rendellenes pozícióban maradnak?

.....

F. A kötözések mely fajtájának alkalmazására kerülhet sor égési sérülés ellátása során?

.....

76.	6 pont	
-----	--------	--

77. Tegyén X jelet a táblázat megfelelő oszlopába aszerint, hogy igaz vagy hamis a megadott állítás!

Állítás	Igaz	Hamis
Ha az égés miatt a bőrön kialakult víz hólyagok kifakadnak, a bőrt azonnal el kell távolítani a sebről.		
A sokkos állapot egyik feltűnő tünete, ha a sérült hangosan jajveszékkel, ilyenkor a sokkalanítást azonnal meg kell kezdeni.		
A visszeres (vénás) vérzés esetén a vér sötétpiros színű, és lassan, a sérült ér nagyságától függően bőségesen és egyenletesen ürül a sebből.		
Az azonos töménységű savas vagy lúgos folyadék közül a nagyobb veszélyt a lúgos folyadék jelenti, mert az nagyobb mértékű szövetkárosodást okoz.		
Maró hatású folyadék vagy vegyszer lenyelése esetén a sérültet hánytatni kell.		
Az áramütés hatására kialakult izomgörcs okozhat csonttörést vagy az izmok szakadását.		
A közlekedési balesetek során gyakori sérülés a bordatörés, melyet okozhat a biztonsági öv is. Ilyenkor a sérült részt gipszkötéssel rögzítjük.		
A forró füst belégzése károsíthatja a légutakat, míg a másik veszélyt a füstben lévő mérgező anyagok jelentik.		
A CO (szénmonoxid) a levegőnél nehezebb gáz, ezért alulról felfelé tölti meg a helyiségeket.		

77.	9 pont	
-----	--------	--

78. Az alábbi válaszlehetőségek felhasználásával, egészítse ki a vérzésekkel kapcsolatos táblázatot!

A sötét színű vér kis nyomással, egyenletesen csorog.	
Az élénkpiros vér sugárban, ütemesen, lüktetve fecskendez.	
A vér csak gyengén szivárog.	

hajszáleres vérzés • vénás/visszeres vérzés • artériás/verőeres vérzés

78.	3 pont	
-----	--------	--

79. Tanulmányozza figyelmesen a képeket, és válaszoljon röviden az azokkal kapcsolatban feltett kérdésekre!

- A. Milyen állapotban lévő sérültet kell a bal oldali képen látható módon fekvő helyzetbe helyezni?

.....

- B. Milyen testhelyzet sematikus rajza látható a jobb oldali képen?

.....

- C. A bal oldali képen látható sérültnek a kulcscsontja tört el. Milyen ellátást kell alkalmazni ilyen esetben?

.....

79.	3 pont	
-----	--------	--

80. Állítsa helyes sorrendbe az újraélesztés folyamatának szakaszait és írja a pontozott vonalra!

- A belégzés pótlása.
 A légutak átjárhatóságának biztosítása.
 A szív működés helyreállítása.

80.	3 pont	
-----	--------	--

81. Ismertesse a vérzéssel járó sérülések fajtáit, és helyszíni ellátásuk legfontosabb szabályait! Összefüggő szöveget alkosson, válasza lehetőleg ne haladja meg az 500 szót!

81.	30 pont	
-----	---------	--

MEGOLDÁSOK

1. Feladat	Összesen: 1 pont
------------	------------------

c) A közbiztonság alatt az államnak, az alkotmányos rendnek és...

2. Feladat	Összesen: 3 pont
------------	------------------

A) c) ; B) c) ; C) b)

3. Feladat	Összesen: 6 pont
------------	------------------

veszélyhelyzet, veszélyeztetési, elhárítása, következmények felszámolása, állami, együttműködését

4. Feladat	Összesen: 8 pont
------------	------------------

A) nemzetbiztonság, alkotmányos, titkosszolgálati

B) közbiztonságon, jogrendnek

C) biztonság, társadalom, veszélyektől,

5. Feladat	Összesen: 1 pont
------------	------------------

c). A közbiztonság alatt az államnak, az alkotmányos rendnek és...

6. Feladat	Összesen: 20 pont
------------	-------------------

A biztonság fogalmának meghatározására is számtalan definíció ismert. a rendvédelem szempontjából: **a biztonság az állam és társadalom érdekeinek, értékeinek, az ország területének és lakosságának külső és belső veszélyektől, fenyegetéstől mentes állapota. A biztonság magában foglalja a honvédelmi (katonai) biztonságot, a nemzetbiztonságot és a közbiztonságot**, mint a magyar állam biztonságának három fő elemét.

A honvédelmi (katonai) biztonság fenntartásához a fegyveres erők, a nemzetbiztonság fenntartásához a nemzetbiztonsági szolgálatok, a közbiztonság fenntartásához a rendvédelmi szervek és más rendészeti feladatokat is ellátó állami, önkormányzati, továbbá önkéntes társadalmi szervezetek, üzleti vállalkozások vesznek részt. Az ország biztonságpolitikai céljait, azok prioritásait a kormányzat időről-időre újra értékeli, és a szükséges korrekciókat elvégzi, melyet általában kormányhatározatban rögzít.

A nemzetbiztonság, mint a biztonság és biztonságpolitika egyik lényeges eleme, Magyarország szuverenitásának, alkotmányos rendjének, nemzetbiztonsági érdekeinek titkosszolgálati eszközökkel fenntartott, külső és belső veszélyektől, fenyegetéstől mentes állapota.

A nemzetbiztonság a biztonsághoz képest szűkebb, elsősorban az államot, ezen belül a nemzetbiztonsági szolgálatokat érintő kategória. A nemzetbiztonság fenntartása érdekében a nemzetbiztonsági szolgálatok titkosszolgálati eszközöket alkalmazva a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvényben (a továbbiakban: Nbtv.) meghatározott feladatokat látják el.

A közbiztonság sokat használt és sokféleképpen definiált fogalma a rendészetnek. de a biztonság ugyancsak lényeges összetevőjeként, szervesen kapcsolódva **a közrend – belső rend megfogalmazásához, a közbiztonság alatt az államnak, az alkotmányos rendnek és az arra épülő jogrendnek megfelelő működését értjük.** Azaz a közbiztonság nem más, mint a társadalom tagjai személy- és vagyonbiztonságának állam általi garantálása és megvalósulása. **A közbiztonság a biztonsághoz képest szűkebb,** a nemzetbiztonsághoz képest pedig sajátos, elsősorban az állami szerveket, ezen belül a rendvédelmi szerveket, valamint az állampolgárokat érintő kategória. A közbiztonság tehát egy olyan állapot, amelyben az állampolgárok ismerik a jogszabályokat, azokat betartják, és bíznak abban, hogy az állam a jogok gyakorlását és a kötelezettségek teljesítését akadályozó magatartásokkal szemben közvetlenül, állami kényszerrel is fellép.

7. Feladat	Összesen: 3 pont
------------	------------------

- általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv
- belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv
- terrorizmust elhárító szerv

8. Feladat	Összesen: 4 pont
------------	------------------

1. F); 2. E); 3. C); 4. B)

9. Feladat	Összesen: 1 pont
------------	------------------

b). 2011. évi CXXVIII. tv.

10. Feladat	Összesen: 2 pont
-------------	------------------

fegyveres, rendvédelmi

11. Feladat	Összesen: 6 pont
-------------	------------------

Állítások	Igaz	Hamis
A katasztrófavédelem szervezetszerű erői (személyi állománya): kizárólag hivatásos állományúakból és közalkalmazottakból áll.		X
A polgári védelem alapvető rendeltetése a civil lakosság életének és anyagi javainak fegyveres eszközökkel történő védelme.		X
A katasztrófavédelem szervezetét irányító központi szerv a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság.		X
A Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető elemi csapás vagy ipari szerencsétlenség esetén, valamint ezek következményeinek az elhárítása érdekében veszélyhelyzetet hirdet ki.	X	
Az iparbiztonság feladatköréhez tartozik a veszélyes üzemek felügyelete, veszélyesáru-szállítás ellenőrzése és a kritikus infrastruktúra-védelem.	X	
A katasztrófavédelem polgári védelmi feladatainak ellátása érdekében önkéntes és hivatásos polgári védelmi szervezetek tevékenykednek.	X	

12. Feladat	Összesen: 1 pont
-------------	------------------

polgárőr

13. Feladat	Összesen: 5 pont
-------------	------------------

A: 5; B: 1; C: 3; D: 1; E: 4

14. Feladat	Összesen: 3 pont
-------------	------------------

hadnagy > törzssászlós
ezredes < dandártábornok
főtörzsőrmester < főhadnagy

15. Feladat	Összesen: 4 pont
-------------	------------------

A): 3; B): 4; C): 2; D): 1;

16. Feladat	Összesen: 6 pont
-------------	------------------

TIBEK – Terrorelhárítási Információs és Bűnügyi Elemző Központ
NBSZ – Nemzetbiztonsági Szakszolgálat
BM OKF – Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
NVSZ – Nemzeti Védelmi Szolgálat
TEK – Terrorelhárítási Központ
OIF – Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság

17. Feladat	Összesen: 4 pont
-------------	------------------

Belügyi szerv	Betűjel
Büntetés-végrehajtási Szervezet	B
Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság	C
Terrorelhárítási Központ	A
Nemzeti Védelmi Szolgálat	D

18. Feladat	Összesen: 3 pont
-------------	------------------

1.: b); 2.: a); 3.: c);

19. Feladat	Összesen: 30 pont
-------------	-------------------

A demokratikus jogállam legfontosabb jellemzője, hogy a jogok, valamint a kötelezettségek egyensúlyban vannak és egyaránt érvényre jutnak, legyen szó az állam és a társadalom intézményeiről vagy a társadalmat alkotó magán- és jogi személyekről. Egy demokratikus jogállamban a jogegyenlőséget és jogérvényesülést garantálja, hogy a jogok korlátozására ugyancsak jogilag szabályozott keretek között, és megfelelő jogszabályi felhatalmazás alapján kerülhet sor.

Tekintettel arra, hogy az önkéntes jogkövetés világunkban még nem általános, az állam feladata azoknak a szervezeteknek a létrehozása, melyek biztosítják a jogok és kötelezettségek érvényesülését, és felhatalmazást kapnak arra, hogy ennek érvényt tudjanak szerezni, akár a törvényes erőszak alkalmazásával is.

Fontos, hogy ezekről a szervezetekről és azok jogállásáról a jogszabályi hierarchiában legmagasabb szinten elhelyezkedő jogi normák rendelkezzenek. A rendvédelmi szervek működését legmagasabb szinten az Alaptörvény, és más sarkalatos törvények, valamint ezek felhatalmazása alapján Kormány- és miniszteri rendeletek, továbbá országgyűlési határozatok és miniszteri utasítások szabályozzák. Az egyes szervezetek belső működéséhez szükséges szabályokat ezeknél alacsonyabb szintű normák tartalmazzák.

Magyarország Alaptörvénye a 46. cikkében rendelkezik a rendőrségről és a nemzetbiztonsági szolgálatokról. Ebben meghatározza alapvető rendeltetésüket, és irányításukat a Kormány alá rendeli. Fontos kiemelni, hogy e szervezetek jogállását az Alaptörvény szerint sarkalatos törvénynek kell meghatároznia. Ez olyan garanciális szabály, mely azt hivatott biztosítani, hogy a végrehajtó hatalom – a Kormány – ne adhasson olyan jogköröket e rendvédelmi szervek számára, mely ellentétes lehet a jogrenddel, és a demokratikus jogállamisággal.

A rendvédelmi szervek, valamint a Magyar Honvédség működésének szempontjából fontosak az Alaptörvény különleges jogrendre vonatkozó 48-54. cikk rendelkezései is, melyeket már fentebb ismertettünk.

Az állam, valamint a magyar állampolgárok honvédelmi és katasztrófavédelmi kötelezettségét az Alaptörvény XXXI. cikke alapján sarkalatos törvényben kell szabályozni. Ez a rendelkezés képezi a 2011. évi CXCVIII. törvény – azaz a Kat. – továbbá a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény (továbbiakban: Hvt.) alapját.

Mindkettő sajátos helyet foglal el a rendvédelmi szervek tevékenységében, sarkalatos törvényként meghatározza a fegyveres és nem fegyveres rendészeti feladatokat ellátó szerveket különleges jogrend idején terhelő jogokat és kötelezettségeket.

Ugyancsak sarkalatos törvény a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (továbbiakban: Hszt.), mely rendelkezik a fegyveres szervek hivatásos személyi állományának szolgálati jogviszonyáról, melynek jelentősége abban áll, hogy meghatározza a fegyveres szervek fejeztetésére feljogosított tagjai foglalkoztatásának szabályait. A törvény hatálya a rendőrség, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv, a büntetés-végrehajtási szervezet, az Országgyűlési Őrség, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagjainak szolgálati jogviszonyára és társadalombiztosítási ellátására terjed ki, utóbbi kettőre nézve az ágazati jogszabályokban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A rendőrség működését, feladatait – az Alaptörvény rendelkezéseinek, a nemzetközi jogi kötelezettségeknek és a jogállamiság követelményeinek megfelelően – legmagasabb szinten az 1994. évi XXXIV. törvény, röviden Rtv. határozza meg. A rendőrség belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerve és a terrorizmust elhárító szerv tevékenységének alapjául több törvény szolgál, melyek között kiemelést érdemel a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény, és a szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról szóló 1999. évi LXXV. törvény. E jogszabályokat a rendőrség szervei tevékenységük során együttesen alkalmazzák.

A rendőrség működését egyes területeken az **Rtv. felhatalmazása alapján végrehajtási jogszabályok – kormányrendeletek, miniszteri rendeletek – is szabályozzák, illetve konkretizálják. Ez további, több mint egy tucat jogszabályt jelent. Kiemelést érdemel ezek közül a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet.**

A katasztrófavédelmi szervezet működését – egyrészt az Alaptörvény már idézett rendelkezései, másrészt a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény egyes rendelkezéseire alapozva – legmagasabb szinten a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény, (röviden: Kat.), és a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Tüt.) szabályozza. Egyes területeken a Kat. felhatalmazása alapján a katasztrófavédelem működését is végrehajtási jogszabályok – kormányrendeletek, miniszteri rendeletek – is szabályozzák, illetve konkretizálják.

20. Feladat	Összesen: 5 pont
-------------	------------------

A; D; G; I; J

21. Feladat	Összesen: 5 pont
-------------	------------------

a):1; b):3; c):2; d):2; e):1;

22. Feladat	Összesen: 1 pont
-------------	------------------

b)

23. Feladat	Összesen: 5 pont
-------------	------------------

- A) Közlekedésrendészeti szolgálati ág
- B) Határrendészeti szolgálati ág
- C) Közrendvédelmi szolgálati ág
- D) Bűnügyi szolgálati ág
- E) Igazgatásrendészeti szolgálati ág

24. Feladat	Összesen: 3 pont
-------------	------------------

Országos illetékességgel
területi szervek,
helyi szervek.

25. Feladat	Összesen: 6 pont
-------------	------------------

- A) igazoltatás
- B) elővezetés
- C) bilincs
- D) 24 óra
- E) személy és létesítménybiztosítási intézkedés
- F) lőfegyver

26. Feladat	Összesen: 4 pont
-------------	------------------

- megelőző intézkedésekre már nincs idő,
- és a késedelem az intézkedés eredményességét,
- a rendőr vagy más személy életét, testi épségét,
- közvetlenül veszélyezteti.

27. Feladat	Összesen: 1 pont
-------------	------------------

a) Az elővezetés elrendelésének ...

28. Feladat	Összesen: 1 pont
-------------	------------------

d). Az intézkedés során

29. Feladat	Összesen: 3 pont
-------------	------------------

- a) **önkárosításának** megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) **szökésének** megakadályozására,
- d) **ellenszegülésének** megtörésére.

30. Feladat	Összesen: 6 pont
-------------	------------------

- testi kényszer, - bilincs, - vegyi eszköz, - elektromos sokkoló eszköz, - rendőrbot, - kardlap, - szolgálati kutya, - lőfegyver, - útzár, - a csapaterő alkalmazása, - tömegosztatás,

31. Feladat	Összesen: 1 pont
-------------	------------------

c). Az előállítottat kérésére, ...

32. Feladat	Összesen: 2 pont
-------------	------------------

Lőfegyverhasználatnak csak a szándékosan, személyre leadott lövés minősül

33. Feladat	Összesen: 3 pont
-------------	------------------

A):c); B):d); C):b);

34. Feladat	Összesen: 6 pont
-------------	------------------

A-3.; B. - 6. ; C. - 5. ; D. - 2. ; E. - 7. ; F. - 1. ; G. - 4. ;

35. Feladat	Összesen: 11 pont
-------------	-------------------

A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja,	A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,
a, c, d, g, j	b, e, f, h, i, k,

36. Feladat	Összesen: 7 pont
-------------	------------------

I; I; H; I; H; I; H;

37. Feladat	Összesen: 3 pont
-------------	------------------

c.) c.) a.)

38. Feladat	Összesen: 9 pont
-------------	------------------

kizárólag csapaterőben alkalmazható kényszerítő eszközök: a), d), e), g), v)
személyes szabadságot korlátozó rendőri intézkedések: k), n), q) s)

39. Feladat	Összesen: 5 pont
-------------	------------------

A - 6, B - 1, C - 5, D - 2, E - 3

40. Feladat	Összesen: 4 pont
-------------	------------------

- felhívás, hogy a felhívott a rendőri intézkedésnek engedelmeskedjék
- más kényszerítő eszköz alkalmazása
- figyelmeztetés, hogy lőfegyverhasználat következik
- figyelmeztető lövés

41. Feladat	Összesen: 6 pont
-------------	------------------

- A) szolgálati igazolványát, azonosító jelvényét
- B) szolgálaton kívül, szolgálatban lévő
- C) feljelentést tesz, szabálysértési eljárásról szóló

42. Feladat	Összesen: 1 pont
-------------	------------------

mentesítésnek

43. Feladat	Összesen: 3 pont
-------------	------------------

a) e) f)

44. Feladat	Összesen: 4 pont
-------------	------------------

- A) c) túlnépesedés
- B) a) járványok
- C) b) ipari katasztrófa
- D) d) közlekedési balesetek

45. Feladat	Összesen: 1 pont
-------------	------------------

nukleáris baleset

46. Feladat	Összesen: 7 pont
-------------	------------------

Természeti katasztrófák: árvíz; járványok; túlnépesedés; földrengés;
Civilizációs katasztrófák: terrorcselekmények; ipari katasztrófa; migráció

47. Feladat	Összesen: 1 pont
-------------	------------------

c). Fegyveres összeütközés, katasztrófa és más veszélyhelyzet esetén...

48. Feladat	Összesen: 1 pont
-------------	------------------

Sievert

49. Feladat	Összesen: 4 pont
-------------	------------------

- A) Természeti katasztrófa - Meteorológiai eredetű
B) Civilizációs eredetű - Közlekedési katasztrófa

50. Feladat	Összesen: 3 pont
-------------	------------------

A):c); B):c); C): a);

51. Feladat	Összesen: 1 pont
-------------	------------------

ha az adott fertőző betegség lappangási idejének 2, 2 és félszerese eltelt

52. Feladat	Összesen: 1 pont
-------------	------------------

letakarás

53. Feladat	Összesen: 30 pont
-------------	-------------------

A rendőr szolgálati tevékenysége során a **rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvényben, valamint a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendeletben foglalt jogi normák alapján alkalmazhat kényszerítő eszközöket.**

A legfontosabb jogi előírás, hogy a rendőr bilincset csak személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személlyel szemben alkalmazhat. Az alkalmazás feltételét a törvény oly módon szabályozza, hogy az eszközt az intézkedés alá vont személy önkárosításának megakadályozására, támadásának megakadályozására, szökésének megakadályozására, valamint ellenszegülésének megtörésére lehet felhasználni.

Az intézkedés során mindvégig figyelemmel kell lenni arra, hogy az eredményes intézkedés érdekében feltétlen szükséges-e a bilincs alkalmazása vagy enyhébb kényszerítő eszközzel is elérhető az intézkedés célja, az biztonságossá tehető. Pl. a passzív ellenszegülést tanúsító személlyel szemben nem feltétlenül szükséges bilincs alkalmazása, amely így egyben a jogszerűtlen intézkedés lehetőségét is felveti. Aktív ellenszegülést tanúsító személlyel, vagy olyannal szemben, aki a rendőrt megtámadja, a jogszabály alapján bilincs alkalmazásának nincsen akadálya.

Úgyisntén nincs helye az ellenszegülés megtörése céljából alkalmazott bilincselésnek, ha az ellenszegülés megtört és az intézkedés eredményessége e nélkül is biztosítható. Tilos a bilincs oly módon történő alkalmazása, amely indokolatlan fájdalmat, sérülést okoz vagy jellegénél fogva megalázó.

A bilincs, mint kényszerítő eszköz, a kényszerítő eszközök alkalmazásának tilalmára vonatkozó általános szabályoktól eltérően és a törvényes feltételek fennállása esetén alkalmazható a láthatóan terhes nővel és a gyermekkorúval szemben is. Bilincselést az erre a célra *rendszeresített eszközzel kell végrehajtani.*

Ennek hiányában vagy ezek meghibásodása, megrongálódása esetén más, ilyen célra megfelelő eszköz is alkalmazható, de tilos vékony fém- vagy műanyag huzalt, sérülést okozó eszközt alkalmazni és úgyszintén tilos a tárgyhöz bilincselést járműben történő szállítás közben alkalmazni.

A bilincselés módjait tekintve végrehajtható két vagy több ember kezének egymáshoz bilincselésével, kezek előre vagy hátra bilincselésével, indokolt esetben lábak egymáshoz bilincselésével és indokolt esetben tárgyhöz bilincseléssel. *A rendőr az intézkedés alá vont személyt fekvő helyzetben, fálnak vagy más tárgynak nyomva is megbilincselheti, ha azt a személy aktív ellenszegülése, támadása, erőszakos magatartása vagy ezek kialakulásának megelőzése szükségessé teszi. A kényszerítő eszköz alkalmazásáról a rendőr jelentést készít, amelynek tartalmaznia kell, hogy hol, mikor, kivel szemben került sor bilincs használatára, keletkezett-e sérülés a személye, meddig tartott a kényszerítő eszköz használata. Amennyiben a bilincs használata sérülést okozott azt el kell látni, vagy orvosi ellátást kell biztosítani. A bilincs használatát követően az eszköz használatának a jogszerűségét a rendőr előljárója kivizsgálja, mely során kitér a szükségesség, arányosság, jogszerűség követelményeinek a megtartására.*

54. Feladat

Összesen: 30 pont

A forrásban egy társadalmi vagy civilizációs, ezen belül technikai eredetű, vegyi jellegű, ipari katasztrófáról olvashattunk. A katasztrófa osztályozása során a forrásból megállapítható, hogy a katasztrófa több országra is kiterjedt (Romániából kiindulva a Tisza teljes magyarországi szakaszát érintette, de hatásai még a szomszédos Szerbiában is érezhetők voltak.), így kiterjedése alapján nemzetközi szintű volt.

Hatáserősségét vagy hatásintenzitását tekintve abszolút mértékű volt, mivel a károkat a gyors kialakulás és lefolyás miatt *a legjobb felkészülés mellett is csak nagyon nehezen és csekély mértékben lehetett enyhíteni.*

Tér- és időkoordinátái alapján dinamikus katasztrófával álltunk szemben, melynek kiterjedtsége a folyóvíz, és ezzel együtt a szennyezés mozgásának megfelelően *egyre nagyobb területre terjedt ki.*

Lefolyása vagy időparaméterei alapján gyors, illetve közepes katasztrófaként jellemezhető, hiszen kialakulása – azaz a gát megcsúszása és átszakadása – *rendkívül gyorsan következett be, de levonulása már jóval lassabban történt, így a védekezésre is egyre több lehetőség nyílt, főként a kiindulási ponttól távolabb fekvő területeken.*

A katasztrófa komoly ökológiai károkat okozott, gyakorlatilag kiirtotta a Tisza folyó magyarországi szakaszán a mederben élő állatfajok túlnyomó többségét, ezen belül a halállomány jelentős része is elpusztult. Szerencsére a Tisza-tó és a holtágak élővilágát ügyes vízkormányzással sikerült megóvni, így a károkat csökkenteni. A mintegy 1241 tonna haltetem már rövidtávon további környezeti károkat okozhatott volna, ezért ezek összegyűjtése és ártalmatlanítása a mentesítés, és a kárfelszámolás fontos feladata volt. A partra sodródott tetemek tovább mérgezhettek első sorban a belőlük táplálkozó ragadozókat (vadállatokat, madarakat), mely szintén az ökológiai rendszer megbomlásához vezethet. Ragadozók hiányában a kártevők, első sorban a rágcsálók elszaporodásával kell számolni. Ugyanakkor a szennyezett víz a teljes vadállományt veszélyeztette, amely a folyó mellett élt.

A halpusztulás következtében fennálló fertőzésveszély mellett az emberi társadalomra a legnagyobb veszélyt az ivóvízkészlet szennyezése jelenti, mely közvetlenül érintette azokat a vízkivételi műveket, melyek az ivóvizet közvetlenül a folyóból nyerték, de a szennyezett víz a talajba szivároghatva elszennyezheti a felszín alatti vizeket is. Ez ellen a vízkivétel korlátozásával, és a tartalék ivóvízbázisra – pl. a holtágakban lévő vízre – történő átállással lehet védekezni. Emellett fontos feladat a katasztrófával érintett területen a mérgező anyagok jelenlétének folyamatos mérése, és a mérési eredmények ismeretében a korlátozó rendelkezések kiterjesztése vagy feloldása is.

A helyreállítás során, illetve azt követően elemezni és értékelni kell a katasztrófa bekövetkezésének okait, illetve a védekezési tevékenység eredményességét. Az értékelés alapján megelőzési javaslatokat kell megfogalmazni pl.: - a szükséges normaalkotási feladatok végrehajtására, - a védekezést segítő eszközök, anyagok beszerzésére, készletezésére, - a katasztrófa elhárításában résztvevő szervek és intézményekben dolgozók képzésére, tevékenységük összehangolására, - védművek kialakítására. Szerencsére a szennyezés tartós hatásaival az elemzések szerint nem kellett számolni, hiszen a szennyező anyag felhígulásával az élővilágra további veszélyt nem jelent, a tartós szennyezést okozó nehézfémek jelenléte szinte alig volt kimutatható. **A folyó regenerációja a katasztrófát követően 3-4 év elteltével szinte teljesen megtörtént.**

55. Feladat

Összesen: 5 pont

őrmester; zászlós; hadnagy; őrnagy; dandártábornok

56. Feladat

Összesen: 6 pont

igaz, igaz, hamis, igaz, igaz, hamis

57. Feladat

Összesen: 5 pont

Állománykategória	Rendfokozat
tiszthelyettes	főtörzsőrmester
zászlós	főtörzszászlós
tiszt	százados
főtiszt	ezredes
tábornok	altábornagy

58. Feladat

Összesen: 3 pont

- a) utasítás (a parancs kifejezés is elfogadható),
- b) fegyelem/katonai fegyelem,
- c) tiszteletadás

59. Feladat

Összesen: 5 pont

- A) egyenruhában
- B) nemzetbiztonsági ellenőrzés
- C) foglalkozástól eltiltás
- D) kinevezéssel
- E) élete kockáztatásával

60. Feladat

Összesen: 3 pont

- A) alárendelt,
- B) feljebbvaló,
- C) előjáró/szolgálati előjáró

61. Feladat	Összesen: 5 pont
-------------	------------------

tiszthelyettesek, zászlósok, tisztek, főtisztok, tábornokok.

62. Feladat	Összesen: 4 pont
-------------	------------------

- a) Szabad mozgás és a tartózkodási hely szabad megválasztásának joga,
- b) A véleménynyilvánítás szabadságának joga,
- c) A gyülekezési jog,
- d) Az egyesülési jog

63. Feladat	Összesen: 5 pont
-------------	------------------

törzsőrmester, törzszászlós, főhadnagy, alezredes, vezérőrnagy

64. Feladat	Összesen: 4 pont
-------------	------------------

igaz, hamis, hamis, igaz

65. Feladat	Összesen: 3 pont
-------------	------------------

hadnagy > törzszászlós,
ezredes < dandártábornok,
főtörzsőrmester < főhadnagy,

66. Feladat	Összesen: 30 pont
-------------	-------------------

A belső rend és fegyelem fenntartása a rendvédelmi szervek számára a jogszerű és szakszerű szolgáltatellátás alapja, ezért a parancsnoki munka szerves részét képezi a fegyelemkezelő tevékenység.

A forrásban leírt történeti tényállás szerint B. Z. cselekményével súlyos fegyelemsértést követett el, mivel a szolgáltatellátásra vonatkozó szabályokat szándékosan és súlyosan megszegte. Emiatt az állományilletékes parancsnoknak – aki egyben a fegyelmi jogkör gyakorlója ebben az esetben – a 2015. évi XLII. tv. / Hszt. szabályai szerint fegyelmi eljárást kell elrendelni.

Tekintettel azonban arra, hogy B. Z. cselekményével több bűncselekményt is megvalósítani látszik, ezért az eset összes körülményére és a fegyelmi eljárásban várható bizonyítási nehézségekre is figyelemmel az állományilletékes parancsnok kezdeményezheti megbízhatósági vizsgálat lefolytatását. Ezt a Nemzeti Védelmi Szolgálat megfelelő előkészítést követően hajtja végre, a Hszt. és az Rtv. felhatalmazása alapján.

A megbízhatósági vizsgálat során olyan helyzetet kell kialakítani, amelyben a kérdéses cselekmény elkövetése során tettenérésre nyílik lehetőség. Ehhez titkosszolgálati eszközök és módszerek is felhasználhatók, melyre a hivatkozott két jogszabály együttesen teremti meg a törvényi kereteket.

A megbízhatósági vizsgálat mellett a kifogástalan életvitel ellenőrzésére is lehetőség van, melyet szintén az NVSZ hajt végre a Hszt. felhatalmazása alapján. Amennyiben a vizsgálat során beigazolódik a fegyelemsértés, illetve a bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja, a hivatásos állomány tagjával szemben a fegyelmi eljárás elrendelésével egy időben büntető feljelentést kell tenni, melyet meg kell küldeni az eljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező nyomozó hatóságnak, mely lehet az ügyészség, illetve katonai bűncselekmények esetén a katonai ügyészség.

A fegyelmi eljárást határozattal kell elrendelni, melyet egyben a büntetőeljárás jogerős befejezéséig fel kell függeszteni. A fegyelemsértés és az elkövetett cselekmény tárgyi súlyára figyelemmel az állományilletékes parancsnok dönthet arról, hogy:

- a hivatásos állomány tagjának szolgálati viszonyát az illetmény 50 %-ának visszatartása mellett felfüggeszti;
- a szolgálati viszonyt azonnali hatállyal megszünteti.

A hivatásos állomány tagja is kérheti a szolgálati viszony megszüntetését, melyre közös megegyezéssel vagy lemondással nyílik lehetősége. Utóbbi esetben a szolgálati viszonyával együtt lemond rendfokozatáról, és valamilyen a szolgálati viszonytal összefüggésben megszerzett jogairól.

A büntetőeljárás jogerős befejezését követően, annak eredményét is figyelembe véve a fegyelmi eljárás folytatását kell elrendelni, és meg kell állapítani a fegyelemsértést. Ha bíróság ítéletében a szolgálati viszony megszüntetéséről, lefokozásáról, foglalkozástól vagy közügyek gyakorlásától történő eltiltásról rendelkezett, akkor a szolgálati viszonyt meg kell szüntetni.

Ha a bíróság ítéletében ennél enyhébben bírálja el a cselekményt, akkor az állományilletékes parancsnok dönt a szolgálatba helyezésről, vagy az állományviszony megszüntetéséről. Ha a hivatásos állomány tagja szolgálatban megtartható, akkor az elkövetett cselekmény tárgyi súlyának megfelelő olyan fenytést kell kiszabni, mely nem jár a szolgálati viszony megszüntetésével. Ha a szolgálat ellátására méltatlanná vált, akkor a szolgálati viszony megszüntetésére kerül sor.

67. Feladat	Összesen: 5 pont
-------------	------------------

- a) rendfokozat megnevezését,
- b) szabályozott, fegyveres, fegyvelmezett
- c) „vigyázz”

68. Feladat	Összesen: 2 pont
-------------	------------------

- b) e)

69. Feladat	Összesen: 2 pont
-------------	------------------

hivatásos állományba, fegyverviselési

70. Feladat	Összesen: 7 pont
-------------	------------------

Hamis, Igaz, Igaz, Hamis, Hamis, Igaz, Igaz

71. Feladat	Összesen: 3 pont
-------------	------------------

- a) érttettem, b) parancs, c) jelenti

72. Feladat	Összesen: 2 pont
-------------	------------------

fővetéssel, főhajtással,

73. Feladat

Összesen: 20 pont

Az előjáróhoz való megérkezéskor, amennyiben a helyiség ajtaja csukott, akkor kopogtatással jelzem, hogy megérkeztem. Ha engedélyt kaptam a belépésre, akkor az ajtón belépve vigyázz-ba állok, tiszteletadást teljesítek és közben az előjárót rendfokozatával vagy beosztásával megszólítva az alábbiakat mondom:

„Alezredes/Kapitányságvezető Úr X. Y. őrmester jelentem, parancsára megjelentem!”

A tiszteletadás attól függően, hogy egyenruhában vagy polgári öltözkében vagyok, történhet tisztelgessel vagy főhajtással.

Amennyiben a helyiség ajtaja érkezésemkor nyitva van azon belépve vigyázz-ba állok, a fentiek szerint tiszteletadást teljesítek, és az alábbiakat közlöm:

„Alezredes/Kapitányságvezető Úr X. Y. őrmester jelentem, parancsára megjelentem! Kérek engedélyt a helyiségbe belépni!”

Ha az előjáróval a szolgálat megkezdése óta nem találkoztam, akkor jelentkeznem is kell, ezért ezt szóban kell megtennem. Emiatt a fentiek így hangzanak:

„Alezredes/Kapitányságvezető Úr X. Y. őrmester jelentkezem, jelentem, parancsára megjelentem! Kérek engedélyt a helyiségbe belépni!”

Ezt követően az előjáró engedélyt ad a belépésre vagy utasítást a helyiség elhagyására, az utasítást *„Értettem!”* kijelentéssel nyugtázom, majd annak megfelelően ténykedek.

74. Feladat

Összesen: 3 pont

- életmentés
- további egészségkárosodás megelőzése
- a gyógyulás elősegítése

75. Feladat

Összesen: 3 pont

A) a. hajszáleres vérzés B) b. vénás vérzés C) c. artériás vérzés

76. Feladat

Összesen: 6 pont

- A) defibrillátor
- B) alkohol
- C) gumikesztyű
- D) belső vérzés
- E) ficam
- F) fedő kötés

77. Feladat

Összesen: 9 pont

Hamis, Hamis, Igaz, Igaz, Hamis, Igaz, Hamis, Igaz, Hamis,

78. Feladat	Összesen: 3 pont
-------------	------------------

A sötét színű vér kis nyomással, egyenletesen csorog.	vénás/visszeres vérzés
Az élénkpiros vér sugárban, ütemesen, lüktetve fecskendez.	artériás/verőeres vérzés
A vér csak gyengén szivárog.	hajszáleres vérzés

79. Feladat	Összesen: 3 pont
-------------	------------------

- A) sokkos állapotban
B) stabil oldalfekvés
C) rögzítő kötés

80. Feladat	Összesen: 3 pont
-------------	------------------

2. A belégzés pótlása.
1. A légutak átjárhatóságának biztosítása.
3. A szív működés helyreállítása.

81. Feladat	Összesen: 30 pont
-------------	-------------------

A vérző sérülések mielőbbi ellátása a túlélés szempontjából nagyon fontos. A vér szállítja a szervezetünkben az oxigént az izmok, és a központi idegrendszer számára. A vérvesztés következtében – mértékétől függően – a szervezet fokozatosan veszít teljesítőképességéből, mely szélsőséges esetben halálhoz vezet. Emellett a nyílt sebek miatt megnő a fertőzésveszély, ami tovább ronthatja a sérült életkilátásait. A vérzéssel járó sérülések alapvetően kétfélek lehetnek:

- **nyílt sebek:** A nyílt sebeken keresztül vér ürül a szervezetből, illetve azokon át a kórokozók könnyedén bejuthatnak. A sebroncsolódás mértékétől függően nő a fertőzésveszély, és nehezebbé válik az ellátás is. Minél élesebb a sérülést okozó eszköz, annál kisebb a roncsolás mértéke és a befertőződés valószínűsége.
- **zárt sebek:** A zárt seben keresztül a vér szintén kijut az érpályából, de nem kerül a testen kívülre, ilyenkor alakul ki belső vérzés. Ilyenekkel leggyakrabban akkor találkozunk, ha megütjük magunkat, és a bőrünk alatt kékes, lilás elszíneződések keletkeznek, melyek a gyógyulási folyamat során – ahogy a vér a szövetekben felszívódik – előbb zöldes, majd sárgás színezetűre változnak. A zárt sebek esetében a vírusoknak, baktériumoknak kisebb az esélyük fertőzések kialakítására. Rosszabb esetben azonban ezek az első sorban ütéstől eredő fedett, rejtett sebek hasúri, mellúri, koponyaúri vérzéseket okoznak, melyek súlyos következményekkel járhatnak.

A nyílt sebekkel járó vérző sérülések – a sérült erek fajtáitól függően – lehetnek:

- **Artériás vagy verőeres vérzések:** a vér oxigéntartalma nagy, ezért színe élénkpiros, és az érben lévő nagy nyomás miatt spriccelve távozik a sebből a szív működéssel egyidejű ritmusban. A keringő vér mennyisége így – főleg ha nagy a sérült artéria – gyorsan lecsökkenhet, kivérzést, sokkot, akár a beteg halálát okozva.
- **Vénás vagy visszeres vérzések:** a vér színe a csökkent oxigéntartalom miatt sötétebb piros. A vénákon belüli nyomás kisebb, mint az artériákban lévő nyomás, ezért sérüléskor a vérzés nem lüktető, hanem egyenletesen folyó. Azonban a nagyobb vénákból is léphet fel bőséges vérzés, mely szintén lehet akár halálos mértékű is.
- **Hajszáleres vérzések:** a hajszálerekből származó vérzés minden apró sebzés kapcsán fellép,

és bár első látásra nagy mennyiségűnek tűnhet és riasztó lehet, az így létrejövő vérvesztés elhanyagolhatóan csekély, nem jár súlyos következményekkel.

A vérzés csillapítás módjai:

- **Nyomással:** a testben a vért szállító artériák és vénák több helyen a bőrfelszínhez közel futnak, ezeken a helyeken az ujj nyomásának kifejtésével a vérzés csillapítható. Ezeket a pontokat nevezzük nyomáspontoknak. Fontos, hogy minden esetben a sérülés és a szív közötti, a sérüléshez legközelebb eső nyomásponton alkalmazzuk.
- **Kötözéssel:** a sebekre steril kötszert kell tenni, melyet fedő vagy pólyakötéssel kell rögzíteni. A legegyszerűbb a hajszáleres vérzések csillapítása, mivel itt az elsődleges cél a fertőzés megakadályozása. Ez történhet egyszerű fedőkötéssel vagy megfelelő méretű ragtapasz vagy előre gyártott sebkötöző anyagok felhasználásával. Bármelyik is áll rendelkezésre két fontos szempontnak kell megfelelnie: legyen steril, és minden irányban fedje el a sebet.

A vénás és artériás vérzések esetén nyomókötés alkalmazása szükséges. A sebre közvetlenül steril mull-lapot helyezünk, rá pedig egy feltekert pólyát, melyet pólyakötéssel átkötünk. Vigyázat, hogy csak annyira szorosan, hogy a sebet jól lezárja, de a sérült testrész vérellátását ne akadályozza teljesen. Ha a kötés átvérzett, akkor újabb feltekert pólyát helyezünk az előző fölé, majd azt is átkötözzük. Ezt addig folytatjuk, amíg a kötés átvérzik.

Ha nem áll rendelkezésre steril kötözőanyag, más is alkalmazható, mivel a kifelé áramló vér jórészt kimossa a sebet, megakadályozva a kórokozók bejutását, és az azonnali ellátás fontosabb. A sérültet a sokkos állapot megelőzése érdekében fektessük le a sokktalanítás során tanult módon.

A sebbe nyomott feltekert pólyát körkörös pólyamenetekkel kell rögzíteni, a 3 sima után 3 fordított, majd 3 sima menetet kell minimum 3-szor alkalmazni. A sima fogás azt jelenti, hogy a kötszert a sebbe nyomott feltekert pólya közepén, alján, tetején 1-szer (összesen min. 3-szor) kell simán körbetekerni. A fordított pedig ugyanez csak az ellentétes irányba haladva.

A kötözések általános szabályai:

- A kötszernek minden esetben túl kell érnie a seb szélein, a sebet fedő géznek a sebbel érintkező részen sterilnek kell maradnia!
- Ha a kötés átvérzik, azt nem kell levenni, hanem ismételten át kell kötni!
- A sebkötözéskor gondosan kezlet kell mosni, és eldobható kesztyűt kell viselni!
- Kerülni kell a seb, illetve a steril géz érintését!
- A kötés nem lehet olyan szoros, amely akadályozza a vérkeringést!

A mély, vágott sérülések esetében a sebszélek összeillesztése és rögzítése a gyógyulást megkönnyíti, illetve a vérzés csillapítása szempontjából is fontos. Ez történhet kapcsok vagy sebészfonál segítségével is, de ilyen ellátásra a helyszínen többnyire nincs lehetőség.

BELÜGYMINISZTERIUM

